

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Prins Hendriklaan/ Wilhelminalaan te Stadskanaal

projectnummer: P000572

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Prins Hendriklaan/Wilhelminalaan, Stadskanaal

Datum: 21-11-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan op een locatie aan de Prins Hendriklaan/Wilhelminalaan in Stadskanaal woningen te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

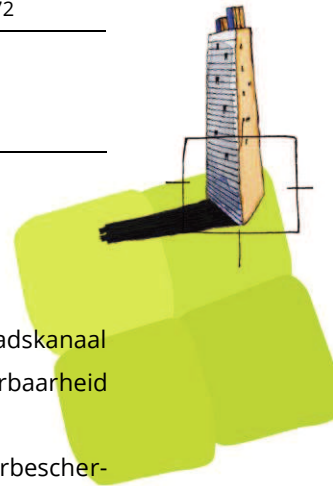
Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 25 november 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, regenachtig, circa 9 °C en een zwakke wind.

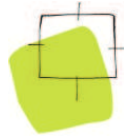
PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied is een L-vormig grasveld met enkele bomen aan de Prins Hendriklaan en de Wilhelminalaan in Stadskanaal (figuur 1). Aan de noordwestzijde grenst een park. Aan de overige zijden grenzen woonerven. Er is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. De opgaande beplanting bestaat uit onder andere uit platanen en zomereik.

De plannen bestaan uit de realisatie van circa negen huizen. Hiervoor wordt vegetatie verwijderd en wordt grond vergraven. Voor zover bekend, worden de bomen behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

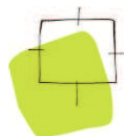

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd). Bron ondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 25 november 2021. Met links het zicht van noordoosten naar het zuidwesten. Rechts het aanzicht vanuit het zuidoosten richting het noordwesten.

Foto's 3 en 4. De bomen in de noordelijke hoekpunt van het plangebied, waaronder één met holte.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1-3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikelen 3.5-3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikelen 3.10-3.11 Wnb).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wet natuurbescherming.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF 7 december 2021, 16.50 uur) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 kilometer) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Het grasland in het plangebied bestaat voornamelijk uit algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras met madeliefje, paardenbloem en rode klaver. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Opgaande beplanting in het plangebied bestaat uit een aantal bomen op het grasveld. Dit zijn onder andere twee oude platanen, een zomereik en een kers. Daarnaast is de zuidoostelijke grens van het plangebied een bosschage aanwezig met coniferen en bramen.

Er zijn geen beschermde plantensoorten bekend uit de omgeving van het plangebied. Geschikt habitat voor beschermde plantensoorten zijn in het plangebied ook niet aanwezig.

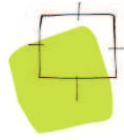
Uit de omgeving van het plangebied zijn vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd, bekend (NDFF). In het plangebied is geen bebouwing aanwezig, waardoor nesten van de gebouwbewonende soorten huismus en gierzwaluw kunnen worden uitgesloten.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest, zoals buizerd, zijn niet aangetroffen in de bomen binnen het gebied. Het plangebied zal door de inrichting mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus (NDFF). In de bosschages en heggen rondom het plangebied kunnen algemene vogels, zoals merel en heggenmus, tot broeden komen. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

In de omgeving van het plangebied is de vleermuissoort gewone dwergvleermuis waargenomen (NDFF). Een van de twee platanen heeft een holte die geschikt kan zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. In de overige bomen zijn tijdens het veldbezoek geen holtes, scheuren of loszittend schors aangetroffen. Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. In het plangebied zijn geen groenstroken aanwezig die een onderdeel kunnen vormen van een doorgaande structuur van opgaande beplanting en die zo dienst kan doen als essentiële vliegroute.

Met name de randen van het plangebied, grenzend aan de heggen en bosschages, vormen geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende egel (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming voor ruimtelijke ontwikkelingen.

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde eekhoorn bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor eekhoorn is niet aanwezig in het plangebied. Nesten van eekhoorn zijn niet aangetroffen. Eekhoorn kan wel voorkomen in het park aan de overzijde van de Prins Hendriklaan.

Door de afwezigheid van permanent oppervlaktewater vormt het plangebied hooguit een klein deel van het landbiotoop van amfibieën, zoals gewone kikker en kleine watersalamander, die zich wel kunnen voortplanten in de nabijgelegen waterpartijen in het park. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van het plangebied zijn geen vrijgestelde amfibieënsoorten bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soorten is ook niet aanwezig in het plangebied.

Voor overige beschermde soorten uit de soortengroepen vissen, reptielen en ongewervelden is het plangebied ongeschikt en waarnemingen in de directe omgeving zijn niet bekend (NDFF). Hierdoor kan de aanwezigheid van deze soortengroepen worden uitgesloten.

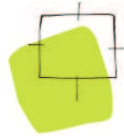
TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde nesten verloren. Het plangebied verandert door het plan als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, maar zal niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

In het plangebied is een boom met een holte aanwezig die mogelijk geschikt is als vleermuisverblijfplaats. Deze boom blijft, voor zover bekend, staan. Indien deze wel wordt gekapt, gaat mogelijk een vleermuisverblijfplaats verloren. In dat geval is eerst nader onderzoek nodig om te bepalen of vleermuizen hun verblijfplaats in de boom hebben. Het plangebied zal naar verwachting na de bouw van woningen niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die in bebouwd gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van het verlies van foerageergebied treden niet op.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood.

De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wet natuurbescherming een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND EN NATUURVERBINDINGEN

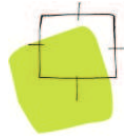
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening Groningen (geconsolideerd 2021).

WEIDE-/AKKEROGELLEEFGEBIED EN NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied en natuur buiten het NNN. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied grenst niet aan of ligt niet in een in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd gebied. Circa 9 kilometer ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Drouwenerzand. Ten noordoosten van het plangebied ligt een NNN-gebied op circa 2,5 kilometer afstand en natuurgebieden buiten het NNN op 2 kilometer afstand. De akkers/graslanden op circa 2,5 kilometer afstand, ook ten noordoosten van het plangebied, zijn aangewezen als akkervogelleefgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied Drouwenezand. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Gezien de omvang van het project waarbij enkele woningen worden gerealiseerd en de afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (> 9 kilometer), wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase verwacht.

Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidevogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 25 november 2021 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wet natuurbescherming op te baseren.

In deze toetsing is ervan uitgegaan dat alle bomen blijven staan. Wel komt naar voren dat als gevolg van eventuele kap van een van de platanen, mogelijk een verblijfplaats van vleermuizen verloren gaat. Als blijkt dat kap wel onderdeel uitmaakt van de plannen, is eerst nader onderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van een vleermuisverblijfplaats in deze boom vast te stellen. Op basis van de

resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wet natuurbescherming nodig is.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.